

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1151744/2

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יעקב זמיר

הבקשים: פלוני ופלונית (ע"י ב"כ עו"ד דניאל משולם)

הנדון: בקשה לתיקון פרוטוקול הדיון שהתקיים במותב קודם ולפני זמן רב

החלטה

לפנינו בקשה לעיון מחדש בהחלטה שדחתה את הבקשה לתיקון פרוטוקול מיום ג' בשבט התשע"ט (9.1.2019).

דינה של בקשה זו להידחות, ואך לפני משורת הדין – ללא חיוב בהוצאות משפט, הפעם.

ראשית נאמר כי ההחלטה האמורה היא החלטה חלוטה. אפשר אומנם לבקש מבית הדין לעיין שנית בהחלטות חלוטות שלו בהתאם לתקנה קכט(1) לתקנות הדיון, אלא שתקנה זו מאפשרת בקשה כזו על יסוד עובדות או ראיות חדשות ולא על יסוד ויכוח עם שיקול דעתו של בית הדין, בענייננו ויכוח עם שיקול הדעת שבגדרו נקבע כי אין להזדקק לבקשה זו משהוגשה לאחר המועד.

ומכל מקום למעלה מן הצורך נזכיר ונבהיר גם לגופם של דברים:

הפרוטוקול המדובר הוא פרוטוקול מדיוניו של מותב קודם שהעומד בראשו פרש לגמלאות ושאינו קיים עוד כמותב בבית הדין.

בשעתו נותר הפרוטוקול 'חסוי' משיקוליו של בית הדין, אך לא למותר לציין כי המבקשים לא הגישו בקשה לקבלו או לעיין בו. משהגישו בקשה כזו אל מותב בית הדין החדש שדן בעניינם נעתר בית הדין לבקשה לאחר שביקש את תגובת העד שהעיד באותו דיון, וזאת מחמת הזהירות המתבקשת ובשל האפשרות כי החיסיון נועד להגן על אותו עד, ובייחוד שעה שהמותב שהטיל את החיסיון אינו מותב דנן ומשכך שומה עליו לנקוט משנה זהירות בשנותו את שנקבע בעבר.

לפיכך אין מקום לתלונה על בקשת התגובה האמורה, ואף התלונה על היות הפרוטוקול חסוי משך כשנתיים לא יכירנה מקומה – אף אם נניח שאפשר היה להתיר את מסירתו לצדדים במועד מוקדם יותר – משלא ביקשו המבקשים כי יימסר לידם.

בהקשר זה נציין כי אף בדיון שהתקיים בעניינם של המבקשים בפני המותב החדש בט"ז בתמוז התש"ף (8.7.2020) לא ביקשו המבקשים כי יימסר להם פרוטוקול הדיון הקודם ולא טענו כי לא קיבלוהו עד אז.

לא זו אף זו, יש מקום גם לפקפק בטענה שאכן לא ראו את הפרוטוקול המדובר עד לאחרונה, שכן הפרוטוקול אומנם היה חסוי אך יש יסוד לחשוש שבדרך כלשהי הגיע לידם שכן

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בדיון האמור אמר בא כוח המבקשים (בשורה 26 לפרוטוקול), לכאורה בהקשר לפרוטוקול המדובר: "בפרוטוקול האחרון יש טעות של הקלדן." לא ברור אם כוונתו לטעות שבעניינה ביקשו את תיקון הפרוטוקול או לטעות אחרת, אבל מכל מקום נראה מהאמור כי הפרוטוקול היה לעיני המבקשים ובא כוחם, ואף על פי כן בקשה לתיקון לא הוגשה עד לאחרונה.

כך או כך, אף אם נתעלם מהערתנו האחרונה ואפילו היו הטענות דלעיל צודקות, אין ספק כי בסופו של יום נמסר הפרוטוקול לידם של המבקשים, אך הבקשה לתיקון הוגשה לאחר חלוף למעלה משלושים יום ממסירתו לצדדים. ההחלטה שדחתה את בקשה לתיקון הפרוטוקול לא דחתה אותה בשל חלוף המועד מעת חתימת הפרוטוקול, מועד שלגביו היה מקום לטענה כי אין למנות ממנו שכן בעת שהיה הפרוטוקול חסוי לא הייתה אפשרות לבקש את תיקונו, אלא בשל חלוף שלושים הימים מעת שנמסר לצדדים.

אכן בא כוח המבקשים טוען כי התקשה לאתר את העד המדובר, אלא שאין בטענה זו כדי להסביר מדוע הגיש את הבקשה באיחור. בית הדין לא הורה לו לצרף לבקשה את עמדתו של העד בנוגע לה, הדרך הרגילה בכגון דא היא הגשת הבקשה כשבית הדין לפי שיקול דעתו יחליט אם לבקש את עמדת העד בנוגע לה, ולא המתנה לעמדת העד והגשתה עם הבקשה. חזקה על בא כוח המבקשים כי מודע הוא לתקנות הדיון ולמגבלת הזמן בנוגע לבקשות לתיקון פרוטוקול, ולכל הפחות היה מצופה – וכך אפילו הייתה הוראה מפורשת להגיש עם הבקשה את תגובתו של העד המדובר – כי יגיש את בקשתו תחילה ויבקש ארכה לצירוף עמדתו של העד.

נוסיף ונאמר:

תיקון פרוטוקול על יסוד בקשה המאוחרת למועד הדיון הוא דבר קשה לא רק בהיבט הפרוצדורלי אלא בהיבט המהותי, שכן לאחר זמן קשה לזכור ולדעת בוודאות מה נאמר או לא נאמר בדיון. כך בהליכים שבהם יש משיב האמור להביע עמדה בבקשה ממין זה, וכך בהליכים שבהם אין שני צדדים אלא שבית הדין עצמו אמור לזכור אם הבקשה היא בקשה שיש לה על מה שתסמוך אם לאו.

במובן זה אף לולי האיחור בהגשת הבקשה ספק אם היה מקום להיעתר לה, שכן אף שכאמור לעיל קשה להלין על הגשתה זמן רב לאחר הדיון, שכן הפרוטוקול לא היה מצוי בידי המבקשים, מכל מקום למעשה קשה מאוד לדעת אם יש לבקשה על מה שתסמוך.

הוא הדין והוא הטעם לעצם העובדה שהרכב בית הדין דהאידינא אינו ההרכב דאז, ששמע את המבקשים, ואינו יכול באמת לדעת מה נאמר או לא נאמר בדיון.

ועם זאת נאמר כי התיאור ה'צבעוני' המתואר בבקשה בנוגע לשורות המושמטות כביכול מן הפרוטוקול – אינו מסתבר.

משכך, גם לו הייתה הבקשה מוגשת בזמן – ספק גדול אם ניתן היה להיעתר לה, אולם משהוגשה גם שלא במועד – פטורים אנו מהתלבטות זו.

ועוד נוסיף, וכאן גם מענה לטענה כי מדובר ב"דיני נפשות" וכו': עדותו של העד המדובר הייתה בפני בית הדין כשהכריע בערעור, השורות שלפי הנטען הושמטו מן הפרוטוקול אמורות לכאורה לשוות לעדותו יתר תוקף, אולם לאחר העיון באמור בפסק הדין רשאים אנו לומר כי אף לו נניח כי נאמר בדיון ככל הנטען ואף לו נכתבו שורות אלה בפרוטוקול – ספק גדול, בלשון המעטה, אם היה סיכוי כלשהו שהיו הן משנות את מסקנותיו של פסק הדין.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

משכך תמוהה ההתעקשות על הבקשה האמורה, ומשכך אין גם מקום לשקול את בחינת הבקשה "לפנים משורת הדין" למרות האיחור בהגשתה בשל נגיעתה ל"דיני נפשות", שכן אף אם נראה בעניין בכללותו "דיני נפשות" – בקשה זו כשלעצמה אינה "דיני נפשות".

סוף דבר

א. דין הבקשה להידחות הן מטעמים שבנוהל והן מטעמים שלגופה של בקשה.

ב. התיק ייסגר.

ג. ההחלטה מותרת בפרסום בהשמטת פרטיהם המזהים של המבקשים.

ניתן ביום ט' באדר התשפ"א (21.2.2021).

הרב יעקב זמיר

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה